

Puuliitto

Työntekijöiden seuranta paikannusta käyttäen**Johdanto:**

Nykyaikainen tekniikka antaa paljon mahdollisuuksia työn ja työntekijöiden seurantaan. Erillisillä paikannus- ja työajan seurantalaitteilla taikka työkoneiden tietojärjestelmiin integroiduilla järjestelmillä voidaan kerätä paikkatietoa, aikatietoa, määrätietoa ja paljon muuta tietoa, jota voidaan myös yhdistellä halutulla tavalla sangen helposti. Tieto voidaan kohdistaa mm. työskentelyn maantieteelliseen paikkaan, työkoneeseen, autoon, henkilöön tai vaikkapa hakkuutapaan. Tietoa voidaan käyttää mm. tuotoksen seurantaan, hinnoittelun apuna, työajan seurantaan ja palkanmaksuun, palkkioiden määrittämiseen, laadun seurantaan, tuotannon kehittämiseen sekä investointien suunnitteluun.

Kun edellä mainittuja seurantatietoja yhdistetään paikannustietoa hyödyntäen tai muutoin henkilöön / työntekijään, on seuranta-asiassa edettävä suunnitelmallisesti ja lainsäädännön velvoitteet täyttäen. Henkilöön ja paikkaan sidottu seuranta-asia on työnantajan ja työntekijöiden yhteinen asia.

Koneyrittäjien liitto ja Puuliitto ovat laatineet henkilöön ja henkilön paikannukseen liittyvästä seurannasta tämän suosituksen. Tämän suosituksen mukaan toimimalla noudatetaan lain asettamia vaatimuksia.

Lähtökohta:

Työnantajalla on työsuhteessa ns. johto- ja valvontaoikeus eli työntekijä on sitoutunut tekemään töitä työnantajan johdon ja valvonnan alaisena. Työnantaja voi johto- ja valvontaoikeutensa perusteella määrätä miten, missä ja milloin työ tulee suorittaa.

Työnantaja määrittää myös työhön liittyvästä seurannasta. Työnantaja saa käsitellä koneenkuljettajaan tai muuhun työntekijään liittyen vain välittömästi työsuhteen kannalta tarpeellisia henkilötietoja, jotka liittyvät työsuhteen osapuolten oikeuksien ja velvollisuuksien hoitamiseen tai työnantajan työntekijöille tarjoamiin etuisuuksiin taikka johtuvat työtehtävien erikoisluonteesta. Tarpeellisuusvaatimuksesta ei voida poiketa edes työntekijän suostumuksella. (Työelämän tietosuojalain 3 §)

Työntekijöillä tulee olla selkeät ohjeet siitä, kuinka työajanseurantajärjestelmää käytetään ja mitä henkilötietoja sen avulla kerätään työntekijöistä työajanseurantaa varten.

Paikannusjärjestelmän käyttö on perusteltua esimerkiksi omaisuudensuojan (työnantajan auto ja kone työntekijän käytössä), työturvallisuuden, logistisen ohjauksen, laatusurannan kohdistamisen taikka työnantajan valvontamahdollisuuden ulkopuolella tapahtuvan työskentelyn takia. Metsäkonealan työehtosopimuksen soveltamisalan mukaisissa töissä paikannukseen perustuvalle monipuolisellekin seurannalle löytyykin helposti asianmukaiset perustelut. Seurannan tarpeesta huolimatta paikannukseen perustuvaa seurantajärjestelmää käyttöön otettaessa on noudatettava tiettyjä menettelyjä ja avoimuutta työntekijöitä kohtaan.

Puuliitto**Toimintaohje:****Toimitaan työpaikalla seuraavasti, kun otetaan käyttöön paikannusta sisältäviä seurantajärjestelmiä:**

1. Työnantaja määrittää paikantamisen käyttötarkoituksen ja tavoitteet
2. Työnantaja perustelee paikannukseen perustuvan seurannan
3. Työnantaja kuvaa seurannan menetelmät ja paikantamisen vaikutukset
4. Työntekijöille kerrotaan seurannasta ja sen perusteista
5. Seurannan käyttöönoton tavat ja aikataulu kerrotaan työntekijöille
6. Työntekijöille annetaan mahdollisuus tulla kuulluksi asiassa
7. Mikäli paikannusta ja muuta seurantatietoa käytetään palkanmaksun perusteena, tulee palkanmaksun perustetietojen keruu järjestää niin, että myös koneen ulkopuolella tehty työ on mahdollista rekisteröidä seurantajärjestelmiin
8. Tiedotus; Paikannusjärjestelmän avulla kerättävien työntekijöitä koskevien paikannustietojen käytöstä on riittävällä tavalla tiedotettava työpaikalla, siten että kaikki työntekijät ovat tietoisia paikannuksen tarkoituksesta ja heidän henkilötietojensa käsittelystä paikantamisen yhteydessä.

Paikannus ja työajan ulkopuolinen toiminta

Työnantajan on huolehdittava siitä, että työntekijä voi kytkeä paikannuksen päälle ja pois päältä, kun on sovittu, että päätelaitetta tai autoa voi (esim. työsuhrpuhelin, työnantajan auto) käyttää työajan ja työmatkan ulkopuolella. Työnantajan työnjohto- ja valvontaoikeus ei asiasta lausunnon antaneen tietosuojavaltuutetun mukaan ulotu työntekijöiden työajan ulkopuoliseen vapaa-aikaan tai esim. lakisääteiseen työstä vapautuksen ajalla tapahtuvaan liikkumiseen.